

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY FIZYCZNEJ, SPORTU
I TURYSTYKI
(NR 112)
z dnia 23 marca 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 112)

23 marca 2022 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Jakuba Rutnickiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- wniosek o uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw turystyki,
- informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wspierania rozwoju sportu akademickiego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Krupka** sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Piotr Prokopczyk** dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer**, **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Witam państwa posłów i zaproszonych gości. Witam panią minister Annę Krupkę. Witam panią Angelikę Głowienkę – dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego. Nie ma jej. Witam panią Iwonę Szymańską. Też jej nie ma? Jest z nami pan Marcin Żyłowski – dyrektor Departamentu Inwestycji Sportowych MSiT. Jest też pani Marta Szulińska – bardzo się cieszę. Witam całą grupę z MSiT. Witam dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli – pana Piotra Prokopczyka. Witam wicedyrektora tego departamentu – pana Konrada Jańca. Witam też pana Tomasza Tokajuka – doradcę ekonomicznego w tym departamencie. Witam wszystkich państwa serdecznie. Oczywiście witam też wszystkich posłów, którzy są z nami w trybie zdalnym.

Informuję, że dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane przez przewodniczącego Komisji, na podstawie art. 198 ust. 2 regulaminu Sejmu i prowadzone będzie z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Posłom uczestniczącym zdalnie przypominam, że przed posiedzeniem otrzymali państwo instrukcje w sprawie zgłaszania się do dyskusji i zabierania głosu w trakcie posiedzenia. Jednocześnie informuję, że posłowie, członkowie Komisji obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie używają tabletów i nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej.

W celu stwierdzenia kworum przeprowadzone zostanie głosowanie. Proszę państwa posłów obecnych na sali o zagłosowanie za pomocą legitymacji, a posłów uczestniczących zdalnie o zalogowanie się do aplikacji i w głosowaniu naciśnięcie przycisku w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu. Szanowni państwo, przystępujemy do głosowania sprawdzającego kworum. Pytam sekretariat czy mamy kworum. Bardzo proszę wszystkie osoby, które zalogowały się zdalnie aby zagłosowały. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wspierania rozwoju sportu akademickiego. Rozpatrywana informacja NIK dostarczona została państwu posłom pocztą elektroniczną i zamieszczona została również na poselskich iPadach. Czy są uwagi odnośnie do porządku dziennego? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Szewiński (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam pytanie. Czy zostało wystosowane zaproszenie do reprezentanta Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego?

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Tak, były zaproszenia do związków i do przedstawicieli władz uczelni, ale niestety te osoby z tego nie skorzystały, nad czym bardzo ubolewamy, bo dzisiejsze spotkanie dotyczy przede wszystkim sportu akademickiego. Będziemy chcieli to jeszcze wyjaśnić, ale była pełna informacja ze strony sekretariatu Komisji. To dość dziwna sytuacja.

Szanowni państwo, jeśli nie ma wniosków z sali co do porządku dziennego, zgłaszam wniosek o uzupełnienie go o punkt w brzmieniu: uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw turystyki. Czy jest sprzeciw w tym zakresie? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

W pierwszym punkcie chciałbym rozszerzyć skład osobowy podkomisji stałej do spraw turystyki. Poruszyliśmy ten temat dziś na posiedzeniu prezydium. Szanowni państwo, zgłaszam kandydaturę pana posła Artura Łackiego do składu podkomisji stałej do spraw turystyki. Pan poseł Artur Łacki jest wybitnym specjalistą. Sam przez wiele lat prowadzi hotele. Myślę, że szczególnie w tym trudnym czasie taka osoba, która ma własne doświadczenie merytoryczne w prowadzeniu tego typu przedsiębiorstw bardzo przyda się w pracach naszej podkomisji stałej. Czy w sprawie tej kandydatury są jakieś głosy sprzeciwu? Nie słyszę. Stwierdzam, że poseł Artur Łacki został wybrany do składu podkomisji. Zamykam ten punkt porządku obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt 2 porządku dziennego – informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wspierania rozwoju sportu akademickiego. Proszę przedstawicieli NIK o przedstawienie wyników kontroli w tym zakresie.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Piotr Prokopeczyk:

Bardzo uprzejmie dziękuję. Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę wspierania rozwoju sportu akademickiego. Przyczyny, które stały za podjęciem tego tematu były następujące: przede wszystkim wskazaliśmy na kwestie dotyczące wydatków, które były ponoszone na rozwój sportu akademickiego i akademickiej infrastruktury sportowej. Chociażby z części 25 – Kultura fizyczna Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – mówimy tu kwocie 185 mln zł w latach 2016-2020. Zauważyliśmy brak wspólnych działań w zakresie rozwoju sportu akademickiego ministra właściwego do spraw kultury fizycznej oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Ten obszar jest w rzeczywistości położony pomiędzy dwoma ministrami. Dodatkowo, co też wielokrotnie podnoszono, kwestie związane z dwutorowością kariery sportowej i brak mechanizmów jej zapewniających, dających możliwość łączenia kariery sportowej studentów z nauką, co może skutkować utratą talentów sportowych lub ograniczeniem możliwości zdobycia wiedzy.

Przed rozpoczęciem kontroli postawiliśmy sobie następujący główny cel: czy zapewniono odpowiednie warunki do rozwoju sportu akademickiego. Żeby odpowiedzieć na to pytanie postawiliśmy cztery pytania szczegółowe – czy minister właściwy do spraw kultury fizycznej prawidłowo realizował programy i zadania wspierające rozwój sportu akademickiego. Podobne pytanie postawiliśmy w odniesieniu do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Dodatkowo chcieliśmy jeszcze sprawdzić czy uczelnie i beneficjenci prawidłowo zrealizowali zadania w zakresie rozwoju sportu akademickiego oraz czy osiągnięto planowane cele programów i zadań w zakresie rozwoju sportu akademickiego.

Kontrolą objęliśmy 15 podmiotów: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Ministerstwo Edukacji i Nauki, 5 uczelni publicznych – akademie wychowania fizycznego i jedną politechnikę, Akademicki Związek Sportowy, dwie organizacje środowiskowe AZS oraz 5 klubów sportowych AZS. Okres objęty kontrolą to lata 2017-2021. Czynności kontrolne zakończyły się 25 sierpnia 2021 roku.

Na infografice mogą państwo zobaczyć kwoty, które były wydatkowane na poszczególne programy i zadania ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. Jak państwo mogą

zobaczyć, na programy upowszechniania sportu, szkolenia sportowego i udziału w zawodach sportowych przeznaczono ponad 80 mln zł, natomiast na zadania inwestycyjne w ramach programów inwestycyjnych ponad 87 mln zł, co daje łącznie około 168 mln zł.

Jeżeli chodzi o programy upowszechniania sportu na pierwsze miejsce wychodzi Program Akademickie Centra Szkolenia Sportowego oraz Program Sport Akademicki. Obydwa programy finansowane są z FRKF. Jeżeli chodzi o zadania inwestycyjne, to kluczowym był program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, który również dotyczył infrastruktury akademickiej. Jeżeli chodzi o programy, które były kierowane do studentów, łącznie objęły one ponad 256 tys. osób.

Jeżeli chodzi o ustalenia, które poczyniliśmy w trakcie tej kontroli, przede wszystkim należy podkreślić, że studenci i zawodnicy zdobyli 184 medale na uniwersjadach letnich i zimowych oraz akademickich mistrzostwach świata w konkurencjach olimpijskich. Zawodnicy należący do AZS zdobyli 147 medali na zawodach mistrzowskich. Mówię o tym, aby zobrazować państwu, jak mniej więcej wyglądały wyniki sportowe studentów w latach 2017-2020. Trzeba podkreślić, że osiągnięto większość planowanych celów i efektów programów. Mówimy oczywiście o programach ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. Stwierdziliśmy, że minister nie w pełni monitorował i ewaluował realizację celów programów sportu akademickiego, ACSS i AMŚ. W szczególności mówimy tu o programie sportu akademickiego, w którym głównym celem było monitorowanie i zwiększenie aktywności fizycznej studentów. Ten cel nie był w pełni monitorowany. Nie zrealizowano również postanowień porozumienia zawartego z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego na lata 2015-2020 o współpracy na rzecz rozwoju sportu akademickiego. W ramach tego porozumienia zakładano powołanie rady programowej oraz zespołu do spraw infrastruktury sportu akademickiego, natomiast po prostu tych działań nie podjęto.

Przyjrzeliliśmy się również, w jaki sposób były oceniane wnioski o dofinansowanie w zakresie spełnienia części kryteriów. Jeżeli chodzi o Program Sport Akademicki, Program ACSS i Program AMŚ stwierdziliśmy, że dochodziło do nierzetelnej oceny wniosków w zakresie spełniania części kryteriów. Stwierdziliśmy również niezgodne z Programem Sport Akademicki pobieranie od części uczestników – studentów – opłat za udział w zawodach. To zostało ustalone na podstawie kontroli u beneficjentów. W niektórych przypadkach dochodziło do dodatkowego pobierania opłaty od uczestników, a Program Sport Akademicki nie przewidywał takiego rozwiązania i takiej możliwości. Minister podejmował działania na rzecz rozwoju kariery dwutorowej studentów – sportowców. Został ogłoszony program „Super Trener”. Został też przygotowany projekt rozwoju kariery dwutorowej sportowców, natomiast tak jak przyglądaliśmy się ostatnio na razie ten projekt nie został jeszcze uruchomiony.

Jeżeli chodzi o ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, podobnie jak w przypadku ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu, przedstawimy państwu jakie wydatki zostały poniesione. Jeżeli chodzi o programy, projekty, zadania, stypendia i nagrody ta kwota jest zdecydowanie mniejsza. Mówimy tu o kwocie 21 mln zł. Kluczowym jest Program rozwoju sportu akademickiego, a z drugiej strony Program „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”. W tym drugim po prostu rozpoczęto pewien projekt badawczy w obszarze nauk o kulturze fizycznej. Zdecydowanie większe środki są przeznaczone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na rozwój uczelnianej infrastruktury sportowej. Tu mówimy o kwocie ponad 107 mln złotych. Na dole tej infografiki, tak jak poprzednio, mogą państwo zobaczyć ilu łącznie studentów zostało objętych programami i projektami ministra do spraw szkolnictwa wyższego. Mówimy o liczbie ponad 22 tys. studentów.

Podobnie jak w przypadku ministra właściwego do spraw sportu i kultury fizycznej, minister szkolnictwa wyższego osiągnął planowane cele i efekty programów, projektów i zadań. Prawidłowo udzielano dotacji na programy, projekty i zadania. Nieprawidłowości dotyczyły nienaliczania odsetek od nieterminowo zwróconych środków jednej dotacji oraz nierzetelnej weryfikacji rozliczenia umowy o realizację jednego zadania. W tym przypadku, również w wystąpieniu pokontrolnym i informacji, wskazaliśmy na problem związany z realizacją postanowień porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju sportu

akademickiego. Dotyczyło to tego samego problemu, który zauważyliśmy u ministra właściwego do spraw sportu i kultury fizycznej, czyli brak działań jeżeli chodzi o powołanie rady programowej i zespołu do spraw infrastruktury sportów akademickich. Dodatkowo stwierdziliśmy również, że w ministerstwie nie sporządzono analiz ani opracowań potrzeb inwestycyjnych w zakresie akademickiej infrastruktury sportowej.

Jeżeli chodzi o beneficjentów – mówimy o uczelniach publicznych – stwierdziliśmy, że dochodziło do prawidłowego wykorzystania dofinansowania na realizację zadań. Nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na uzyskane efekty. Działania dotyczące rozwijania dwutorowej kariery sportowej studentów, które miały ułatwiać łączenie kariery sportowej, polegały między innymi na różnych formach wsparcia łączenia kariery sportowej studentów z nauką, czyli studiowanie w indywidualnych formach kształcenia, uzyskanie stypendium rektora oraz stypendium ministra właściwego do spraw szkolnictwa za osiągnięcia sportowe. To była forma wsparcia, którą udzielano sportowcom – studentom. Stwierdziliśmy nierzetelne rozliczenie przez jedną z uczelni projektu oraz nieprawidłowe przyznanie studentom prawa do studiowania w indywidualnych formach kształcenia. Dotyczyło to 3 uczelni. Stwierdziliśmy też nieprzeprowadzenie kontroli stanu technicznego obiektów sportowych oraz nierzetelne prowadzenie książki obiektu budowlanego. Te nieprawidłowości dotyczyły dwóch spośród pięciu skontrolowanych uczelni.

Jeśli chodzi o Akademicki Związek Sportowy, organizacje środowiskowe i kluby sportowe AZS, nasze uwagi dotyczyły z jednej strony braku wyznaczenia kierunków i obszarów działań AZS, a jeśli chodzi o realizację zadań ze środków publicznych oraz osiąganie zakładanych w nich celów, ten proces był realizowany w większości prawidłowo. W AZS nie wprowadzono skutecznego mechanizmu weryfikacji liczby studentów, zawodników, trenerów i instruktorów sekcji sportowych, pozwalającego na coroczne ich monitorowanie i ocenę, czyli tak na dobrą sprawę AZS nie miał pełnej informacji na temat liczby tych osób, jeżeli chodzi o poszczególne organizacje środowiskowe czy też kluby. Nie zawierano porozumień lub umów o współpracę z jednostkami AZS regulujących zobowiązania w zakresie wydatkowania i rozliczania dofinansowania z Programu Sport Akademicki.

Jeżeli chodzi o wykorzystanie dofinansowania, niezgodność z umowami o dofinansowanie wystąpiła w jednej jednostce i to w kwocie 24 tys. zł. Jednocześnie stwierdziliśmy, że prowadzenie ewidencji księgowej odbywało się bez pełnego wyodrębnienia środków dotacji oraz opisywano dochody księgowe z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości. Mówimy tu o trzech jednostkach.

Teraz przechodzę do oceny ogólnej. Ona oczywiście w tej prezentacji jest dostosowana do potrzeb i jest pewnego rodzaju wyciągiem. Pełna ocena jest w papierowej wersji informacji. W latach 2017-2021 do 31 marca zarówno minister właściwy do spraw kultury fizycznej, jak również minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki realizowali programy oraz zadania umożliwiające stworzenie warunków do rozwoju sportu akademickiego. Na wszystkie programy i zadania realizowane w obszarze sportu akademickiego przeznaczono ponad 101,8 mln zł, obejmując wsparciem ponad 279 tys. studentów. Dodatkowo na wsparcie rozwoju akademickiej infrastruktury sportowej przeznaczono 195,3 mln zł. Jak państwo mogą zobaczyć łączna kwota to około 300 mln zł.

Minister właściwy do spraw kultury fizycznej osiągnął większość planowanych celów i efektów programów, jednakże nie w pełni monitorował i ewoluował realizację celów Programu Sport Akademicki, programu dotyczącego szkolenia w akademickich centrach szkolenia sportowego oraz programu dotyczącego przygotowania i udziału w uniwersjadach i akademickich mistrzostwach świata, w tym, w celu zwiększenia aktywności fizycznej studentów. Efektem wyżej wymienionych programów było wsparcie ogółem 256 900 studentów.

W latach 2017-2020 zawodnicy – studenci łącznie zdobyli 184 medale na uniwersjadach oraz akademickich mistrzostwach świata. Było już wspomniane, że zawodnicy należący do AZS zdobyli 247 medali na zawodach mistrzowskich. Dofinansowanie udzielono prawidłowo, przy czym w Programie Sport Akademicki oraz w Programie Akademickie Centra Szkolenia Sportowego i Programie Akademickie Mistrzostwa Świata na 2018 rok nierzetelnie oceniano wnioski o dofinansowanie w zakresie spełniania najczęściej kryteriów oceny merytorycznej. Ponadto pobrano od części uczestników – studentów opłaty

w kwocie przeszło 308 tys. zł za udział w zawodach sportowych, co było niezgodne z Programem Sport Akademicki. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na programy, projekty, zadania, stypendia i nagrody przeznaczył ponad 21 mln zł, obejmując wsparciem 22,4 tys. studentów oraz osiągając planowane cele i efekty.

NIK zwróciła uwagę na niezrealizowane przez wyżej wymienionych ministrów postanowienia zawartego na lata 2015-2020 – porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju sportu akademickiego – co wskazuje na ich niewystarczającą współpracę w obszarze rozwoju sportu akademickiego. Uczelnie, Akademicki Związek Sportowy, organizacje środowiskowe i kluby sportowe AZS w większości prawidłowo wykorzystywały dofinansowanie, a stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na uzyskane efekty.

Teraz już przechodzimy do końcowych slajdów. Mogą teraz państwo zapoznać się z wnioskami pokontrolnymi, które zostały przedstawione w informacji o wynikach kontroli. Jeśli chodzi o jeden wspólny wniosek do ministra sportu i turystyki oraz ministra edukacji i nauki, NIK wskazała na potrzebę podjęcia wspólnych działań w celu określenia zasad stałej współpracy resortów w zakresie planowania i realizacji programów oraz zadań na rzecz wsparcia rozwoju akademickiego, w tym potrzebnej akademickiej infrastruktury sportowej oraz wzajemnych działań w zakresie rozwijania kariery dwutorowej studentów, ułatwiających łączenie kariery z nauką.

Jeśli chodzi o ministra edukacji i nauki, wskazaliśmy na potrzebę rozważenia podjęcia działań w celu zwiększenia wsparcia dla projektów dotyczących sportu akademickiego, w tym upowszechniania sportu wśród studentów i doktorantów i ich uczestnictwa w zawodach sportowych oraz promocji sportu w środowisku akademickim.

Jeżeli chodzi o ministra sportu i turystyki, NIK skierowała następujące wnioski: wzmocnienie nadzoru nad procesem oceny wniosków o dofinansowanie w ramach programów wspierających rozwój sportu akademickiego w zakresie rzetelnej oceny wniosków oraz według kryteriów oceny w przyjętych programach; dokonywania ewaluacji celów Programu Sport Akademicki w zakresie zwiększenia aktywności fizycznej studentów w szczególności poprzez narzędzia skierowane do studentów uczestniczących w programie; dokonywanie ewaluacji celów programu obejmujących szkolenie w ACSS oraz programu dotyczącego przygotowania i udziału zawodników w uniwersjadach i akademickich mistrzostwach świata, w tym dokonanie oceny zasadności przyjętych celów; doprecyzowanie zapisów Programu Sport Akademicki zapewniających wykluczenie pobierania opłat od studentów uczestniczących w programie.

Zwiększenie nadzoru w zakresie przyznawania studentom indywidualnych form kształcenia oraz stypendiów rektora było jednym z wniosków przekazanych do uczelni. Innym wnioskiem było zwiększenie nadzoru w zakresie zapewniania przeprowadzenia okresowych kontroli stanu technicznego obiektów sportowych oraz prowadzenia książki obiektu budowlanego.

Jeżeli chodzi o Akademicki Związek Sportowy, wskazaliśmy na: potrzeby wyznaczenia kierunków i obszarów działań AZS w zakresie sportu akademickiego; rozważenie wprowadzenia porozumień pomiędzy AZS oraz organizacjami środowiskowymi i klubami sportowymi w zakresie realizacji zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej; potrzeby rozważenia możliwości podjęcia działań w celu zwrotu opłat pobranych niezgodnie z Programem Sport Akademicki od uczestników – studentów za udział w zawodach sportowych, a niebędących środkami publicznymi.

Jakie były działania po przeprowadzonej przez NIK kontroli? Minister sportu i turystyki poinformował o podjętych działaniach, w tym o uzupełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie w Programie Sport Akademicki o opis rezultatów w zakresie spełniania kryteriów oceny merytorycznej. Wskazano także na podjęcie działań w zakresie ewaluacji Programu ACSS, oceny celów Programu ACSS i Programu AMŚ w formie spotkań podsumowujących i zobowiązania beneficjenta do przygotowania raportu sprawozdawczo-ewaluacyjnego z realizacji programów. Minister edukacji i nauki również poinformował o podjętych działaniach w celu wzmocnienia mechanizmów kontrolnych zapewniających rzetelne rozliczenie wykonania zleconych zadań publicznych oraz udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej ministerstwa informacji o przyznanych beneficjentom środkach publicznych. Uczelnie, AZS, organizacje środowiskowe AZS oraz

kluby sportowe AZS, które zostały objęte kontrolą poinformowały o zrealizowaniu lub podjęły realizację wniosków pokontrolnych.

Jeżeli chodzi o wyniki tej kontroli, zostały przedstawione dosyć syntetycznie. To wszystko. Oczywiście jeśli będą pytania, będziemy starali się udzielić państwu wszelkich odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Zanim przejdziemy do wystąpienia przedstawicieli MSiT jest jeszcze zgłoszenie z sekretariatu, abyśmy powtórzyli głosowanie dotyczące kworum. Szanowni państwo, bardzo proszę wszystkich członków Komisji, którzy są na sali, aby jeszcze raz przygotowali się do tego głosowania. Wszystkich z państwa, którzy uczestniczą zdalnie proszę, aby przystąpili do głosowania. Rozumiem, że możemy już przejść do powtórnego głosowania sprawdzającego kworum? Przystępujemy do głosowania. Bardzo proszę, jeśli pozostaje państwu na sali oznacznik, że państwo zagłosowali, to nie trzeba nic przyciskać, ale proszę wszystkich uczestniczących zdalnie o naciśnięcie przycisku. Nie zamykam głosowania.

Bardzo dziękujemy przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli. Tak jak mówił pan Szewiński – nie ma dziś władz AZS. To mówiąc delikatnie dziwna sytuacja. Jeszcze przed chwilą konsultowałem to z panem Krzysztofem. Odpowiedź była taka, że władze AZS nie są zainteresowane posiedzeniem dzisiejszej Komisji. Uważam, że jeśli padła taka odpowiedź, to jest skandaliczne. MSiT przeznacza gigantyczne pieniądze na działanie sportu akademickiego. Myślę, że wszyscy powinniśmy uczciwie podchodzić do tych kwestii. Co do działań merytorycznych NIK, myślę że nigdy nie mamy większych uwag. Sądzę, że często są to wnioski, na podstawie których możemy pewne rzeczy naprawiać. Zdajemy sobie sprawę z tego, że jeśli myślimy o poważnym rozwoju sportu polskiego, o karierze dwutorowej i wielu innych kwestiach, to bez realnej dobrej współpracy środowiska sportowego, ministerstwa z władzami AZS, ciężko wypracować dobre rozwiązania. Z tego co mogliśmy usłyszeć, padło kilka uwag w kierunku tego, w jaki sposób sport akademicki działa i funkcjonuje. Proszę sekretariat o przygotowanie odpowiedniego pisma, które przekażemy na ręce władz AZS. Do Związku Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego też przekazano zaproszenie. Patrzę na panią minister i pana dyrektora odpowiedzialnego za infrastrukturę. Myślę, że jeśli za chwilę pojawią się tematy dotyczące infrastruktury i dofinansowania, wtedy na pewno władze się stawia i będą z nami rozmawiały. Mówiąc delikatnie, proszę aby szanować Komisję Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Myślę, że to nie tylko moje zdanie, ale jestem troszeczkę zniesmaczony tą sytuacją. Mówię to do osób, które są, ale jeszcze będziemy próbowali do tego tematu wrócić.

Szanowni państwo, proszę przedstawicieli Ministerstwa Sportu i Turystyki o odniesienie się do stanowiska Najwyższej Izby Kontroli. Pani minister, oddaję pani głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Anna Krupka:

Bardzo proszę o zabranie głosu najpierw panią dyrektor Szulińską, a następnie pana dyrektora Żyłowskiego i panią dyrektor Głowienkę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Sportu dla Wszystkich MSiT Marta Szulińska:

Szanowna pani minister, szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiona informacja o wynikach kontroli w zakresie dotyczącym ministra właściwego do spraw kultury fizycznej potwierdziła bardzo szeroki zakres działań podejmowanych przez resort w celu rozwoju sportu akademickiego. Zgodnie z oceną ogólną, sformułowaną przez NIK, realizowane programy i zadania zapewniły warunki do rozwoju sportu akademickiego. Z satysfakcją należy przyjąć ocenę NIK, zgodnie z którą zostały osiągnięte założone cele i efekty programów i zadań w tym obszarze. Działania na rzecz rozwoju sportu akademickiego będą kontynuowane, także z uwzględnieniem wyników przedmiotowej kontroli. W zakresie postawionych wniosków Departament Sportu dla

Wszystkich wprowadził stosowne zmiany w procedurze programowej w roku bieżącym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dziękuję. Pani minister, czy jeszcze ktoś ze strony ministerstwa chce zabrać głos jeśli chodzi o infrastrukturę?

Sekretarz stanu w MSiT Anna Krupka:

Pan dyrektor.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Sportowej MSiT Marcin Żyłowski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o obszar infrastruktury w kontekście tej kontroli, generalnie szerszych zastrzeżeń i wniosków pokontrolnych wobec nas nie sformułowano. NIK w swoim wystąpieniu poruszyła kwestie tego, na ile inwentaryzujemy i mamy rozeznanie, jeśli chodzi o potrzeby inwestycyjne w sporcie akademickim. Chciałbym odnieść się do tego, że od ponad roku pracujemy w ministerstwie nad inwentaryzacją wszystkich obiektów sportowych w Polsce, więc będziemy posiadali taką skondensowaną wiedzę na temat obiektów sportu akademickiego. Po pewnym czasie ta wiedza będzie zgromadzona. Oczywiście będziemy to aktualizowali, bo co roku powstają nowe obiekty.

Jeśli chodzi o porozumienie – bo w wystąpieniu pokontrolnym wskazano, że nie realizowaliśmy porozumienia z ministrem właściwym do spraw nauki i szkolnictwa wyższego – uważam że jest potrzeba, abyśmy z tym ministerstwem, szczególnie w obszarze infrastruktury, wymieniali informacje i wspólnie diagnozowali potrzeby inwestycyjne polskich uczelni. To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dziękuję bardzo. Pani minister, czy jeszcze ktoś ze strony ministerstwa?

Sekretarz stanu w MSiT Anna Krupka:

Tak.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego MSiT Angelika Głowienka:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zaproszeni goście, ze swojej strony przede wszystkim chciałam podziękować Najwyższej Izbie Kontroli za tak wysoką ocenę działań zmierzających do rozwoju sportu akademickiego, który jest niezwykle ważnym elementem systemu szkolenia sportowego. Dziękuję także za ujawnienie i zdiagnozowanie słabych punktów oraz wskazanie drobnych uchybień pozwoli nam na udoskonalenie dalszych działań i sprawi, że będą one jeszcze bardziej efektywne i skuteczne. Niewątpliwie podejmiemy działania na rzecz ściślejszej współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki, bo tylko ona umożliwi osiągnięcie efektów synergii i wyższą skuteczność naszych przedsięwzięć. Chciałabym również poinformować, iż pod koniec marca bieżącego roku, a więc już za kilka dni, zostaną opublikowane zasady wspierania programów kariery dwutorowej dla członków kadr narodowych polskich związków sportowych. Pula wynosiła będzie 500 tys. zł. Program ten dedykowany będzie polskiemu związkowi sportowemu oraz AZS. Kończąc, jeszcze raz bardzo dziękuję NIK za doskonałą współpracę i zapewniam, że płynące z kontroli wskazania potraktujemy z najwyższą uwagą i starannością. Dobrze funkcjonujący sport akademicki to inwestycja w lepsze wyniki na najważniejszych imprezach sportowych, a także w zdrowie i aktywność fizyczną naszego społeczeństwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dziękuję bardzo, pani dyrektor. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w tym temacie? Na razie nie słyszę zgłoszeń. Pozwolę sobie zabrać głos. Chciałem zapytać o kwestie kariery dwutorowej. Na ten temat mówił pan dyrektor.

Mamy ten projekt, jest on ważny, ale jak rzeczywiście sytuacja ma się obecnie? Ubolewam nad tym, bo zadawałbym bardziej te pytania przedstawicielom AZS, ale nie tylko. Rzeczywiście, po rozmowach z zawodnikami nieraz widać, że niektóre uczelnie bardzo różnie traktują sportowców. Cały czas u nas jest to problem. Nie chcę operować nazwiskami, bo zupełnie nie o to chodzi, ale czasem odnoszę wrażenie, że gdzieś jest takie otwarcie w stosunku do zawodników, którzy chcą studiować nie tylko na AWF, ale i na politechnikach, na innych kierunkach i jest duże zrozumienie ze strony rektorów, nie ma problemów, jeśli chodzi o indywidualny tok nauczania, a czasami są. Z dokumentów, które państwo przedstawili wynika, że tego typu problemy czasami bywają na jednej czy drugiej politechnice. To pytanie, szczególnie jeśli mamy osoby, które mogą osiągać wielkie sukcesy, mają duży potencjał sportowy, czy nie wymagałoby to jakiegoś doprecyzowania, aby potem nie było to uzależniane od takich decyzji czy ktoś chce, rozumie, czuje sport. Odnoszę wrażenie, że każda uczelnia, biorąc pod uwagę, że może mieć osoby, które mogą reprezentować nasz kraj, powinna odbierać to jako genialne narzędzie promocji. Trzeba brać pod uwagę też kwestie demografii i to, że czasem o studenta trzeba zabiegać. Zdaję sobie sprawę, dochodzą do mnie informacje, że bardzo różnie to wygląda. Panie dyrektorze, proszę, aby powiedział pan jeszcze kilka zdań na ten temat. Jeśli chcieliby państwo jeszcze zabrać głos, lista mówców pozostaje otwarta.

Dyrektor departamentu NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za to pytanie. Chciałbym podziękować też za pozytywne oceny współpracy z Najwyższą Izbą Kontroli. To zawsze mnie szczególnie cieszy, jeśli możemy znaleźć partnerski język w ramach czynności kontrolnych. Jeśli chodzi o kwestie związane z karierą dwutorową, pani dyrektor odniosła się do projektów i programów, które będą uruchamiane, o czym nie wiedzieliśmy. Wierzymy, że to będzie bardzo dobre narzędzie do wspierania i rozwoju kariery dwutorowej. Jeśli chodzi o działania, które skontrolowaliśmy, poczynszysy od syntezy, na str. 14 i 15, mamy informacje o działaniach w zakresie rozwijania dwutorowej kariery sportowej. Jeśli chodzi o działania ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, bo trzeba pamiętać, że jest tu dwóch ministrów – do spraw kultury fizycznej i do spraw szkolnictwa wyższego – to porozumienie było szczególnie istotne. Można wymienić podejmowane działania – samodzielnie i we współpracy z innymi resortami. W latach 2014-2015 trzykrotnie ogłaszano konkurs w celu wyłonienia jednostki do realizacji projektu Program rozwoju kariery dwutorowej sportowców. Konkursy te nie zostały rozstrzygnięte. W 2017 roku podejmowano działania związane z karierą dwutorową sportowców przy współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej, Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ponadto z inicjatywy ministra został uruchomiony przez Polską Fundację Narodową program Team100. W ten sposób można popatrzeć jak to wspieranie sportowców w możliwości realizacji kariery sportowej się rozwija.

Jeśli chodzi o ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, na str. 18 mogą państwo przeczytać, jakie były efekty realizacji projektu Narodowa Reprezentacja Akademicka. Odnoszę się do tego, co wskazał pan przewodniczący, czyli kwestii podejścia uczelni do rozwoju kariery sportowej studentów – zawodników. W ramach projektu Narodowa Reprezentacja Akademicka, którego celem było wsparcie na uczelniach procesu kształcenia studentów, którzy pozostają czynnymi sportowcami, w 2020 roku 35 uczelni wykorzystало środki na wsparcie 300 studentów – sportowców. Mówimy tu o kwocie 3 382 400 zł. Trzeba też pamiętać, że ten projekt, który był realizowany w 2020 roku napotkał pewne trudności związane z sytuacją epidemiczną kraju. Trzeba wziąć pod uwagę to, że nie wszystkie zadania były realizowane w takim wymiarze, jak sobie zaplanowano. Chciałbym na to zwrócić uwagę. W ramach projektu Narodowej Reprezentacji Akademickiej środki finansowe są przeznaczane na dofinansowanie procesów kształcenia studentów w formie indywidualnej organizacji studiów na uczelniach. To element, w ramach którego uczelnie otrzymują środki, które mogą wykorzystać tak, aby ułatwić zawodnikom naukę i tak dobrać tok studiów, aby mogli pogodzić karierę sportową i naukową, zdobycie wyższego wykształcenia. Jeśli chodzi o te elementy, które wskazaliśmy w ramach tej kontroli, to tak to mniej więcej wyglądało. Być może

potrzebna jest większa współpraca pomiędzy tymi dwoma resortami, o czym wspomniałem wcześniej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dziękuję bardzo. Zanim oddam głos panu posłowi Szewińskiemu, zamykam głosowanie. Rozumiem, że możemy przejść do procedowania. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Szewiński (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Pani minister, panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym zacząć od tych zysków niewymiernych, niefinansowych. Pan dyrektor wspominał o sukcesach sportowców akademickich w akademickich mistrzostwach świata i innych imprezach akademickich. Chciałbym podkreślić, że na ostatnich 4 igrzyskach olimpijskich ponad 70% medali zdobyli członkowie zrzeszeni w strukturach AZS na różnych uczelniach. To wpisuje się w mocne wsparcie dla szkolenia centralnego. Jeśli chodzi o kwestie dotyczące dwutorowej kariery sportowców, jak wspomniał pan przewodniczący, przede wszystkim trzeba nie przeszkadzać sportowcom, a następnie ułatwiać kształcenie i uprawianie sportu na najwyższym poziomie. W mojej ocenie podstawą jest rozwiązanie systemowe, o czym wspominał pan dyrektor. Musi być podpisana dobra umowa między właściwymi ministrami do spraw szkolnictwa wyższego i sportu. Za tym muszą iść odpowiednie środki, które muszą być też w odpowiedni sposób wykorzystane. Nie ma tu co wywierać otwartych drzwi, bo takie praktyki stosowane są w wielu krajach, tam gdzie sportowcy osiągają najwyższe laury i równocześnie kończą studia. W Stanach Zjednoczonych mamy system stypendialny. Moglibyśmy mówić o wielu obszarach. Szkoda, że nie ma z nami kolegów z AZS, bo robią bardzo dużo dobrej roboty i mogliby się też pochwalić, rozwinąć różne kwestie. Mówię tu o biurach karier, które powinny powstawać przy uczelniach, o zatrudnianiu wybitnych byłych sportowców, absolwentów na uczelniach i szkołach. To niesamowity kapitał. Mogą się tym podzielić i dzięki temu polski sport może być na jeszcze wyższym poziomie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dziękuję, panie pośle. Chciałem jeszcze zapytać panią minister i ewentualnie pana dyrektora departamentu o sprawy infrastruktury. Pan dyrektor stwierdził, że realizowana jest pewna analiza dotycząca całościowej bazy sportowej. Czy możemy się dowiedzieć, w jakiej perspektywie czasu które ośrodki akademickie jakiej infrastruktury potrzebują? Rozumiem, że ta analiza potrzeb strategicznych inwestycji dotknie tego tematu?

Dyrektor departamentu MSiT Marcin Żyłowski:

Szanowny panie przewodniczący, tak. Może powiem kilka słów o tym, co naprawdę robimy. Chcemy zinwentaryzować wszystkie obiekty sportowe, jakie są w Polsce. To zadanie czasochłonne i kosztochłonne. Wskutek tej inwentaryzacji powstanie aplikacja z tymi danymi. Będą one dokładne, obiekty sportowe zostaną podzielone na kategorie i będzie można dokonywać wszelkich analiz, jak np. odfiltrowanie tych obiektów pod kątem tego, że to infrastruktura akademicka. Rozpoczęliśmy to rok temu. Wszyscy beneficjenci środków ministerialnych są zobowiązani do wypełnienia tych danych. Jeśli gmina otrzymuje dofinansowanie, to jest zobowiązana wskazać nam wszystkie obiekty sportowe, które ma na swoim terenie, również jeśli to obiekty należące do innych podmiotów lub przez nie zarządzane. Na razie mamy dane uzupełnione z 10% gmin w Polsce. Kolejne edycje programów – w tym roku jest ich więcej, więc to będzie większy punkt odniesienia jeśli chodzi o liczbę wypełniających. Szacuję, że w perspektywie 3-5 lat ta baza będzie solidnym narzędziem analitycznym i będzie można badać infrastrukturę akademicką. Ona jest zlokalizowana w dużych miastach i tam jest potencjał, aby bliżej analizować te dane. Trzeba pamiętać, że duże miasta mają tysiące obiektów sportowych i inwentaryzacja zajmuje trochę czasu. To nie jest tak, że jest to wprowadzane i to zostawiamy. Musimy te dane zweryfikować. To tak naprawdę jest początek, a myślę, że w przyszłości będzie to bardzo potrzebne i przydatne narzędzie analityczne.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Dziękuję. Panie dyrektorze, kiedy możemy spodziewać się zakończenia tej inwentaryzacji i to może zacząć działać?

Dyrektor departamentu MSiT Marcin Żyłowski:

Myślę, że można w pewnym zakresie zacząć publikować i udostępniać te dane za 2-3 lata. Trzeba pamiętać, że co roku będzie to aktualizowane, będą dodawane kolejne obiekty. Najpierw chcemy zrealizować ten komponent analityczny, który będzie służył nam i zainteresowanym podmiotom, a potem, w dalszej kolejności, udostępnić tę wiedzę społeczeństwu. Nie da się zrobić tego szybko. Jeśli chcemy zrobić to dobrze, musi to zająć trochę czasu.

Przewodniczący poseł Jakub Rutnicki (KO):

Bardzo dziękuję. Myślę, że to będzie bardzo przydatne później, w aspekcie planowania inwestycji sportowych i gdzie w pierwszej kolejności powinny być kierowane. Jeśli będziemy dotykali kwestii infrastruktury sportowej, na pewno na posiedzeniach Komisji będziemy pytali jak te kwestie się mają.

Szanowni państwo, nie słyszę kolejnych zgłoszeń w tym punkcie. Bardzo dziękuję pani minister. Chciałem bardzo podziękować również przedstawicielom NIK za jak zwykle dobrze i rzetelnie przygotowany materiał. Mam nadzieję, że będzie to materiał, który potem będziemy mogli wykorzystać. Ubolewam, że nie ma z nami przedstawicieli AZS. Stwierdzam zakończenie omawianej informacji NIK na temat wspierania rozwoju sportu akademickiego. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie. Bardzo dziękuję.